

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 380/2024
04.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Милене Рашић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Предрага Васовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К 764/22 од 26.05.2023. године и Вишег суда у Суботици Кж1 139/23 од 29.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 04.04.2024. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Предрага Васовића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К 764/22 од 26.05.2023. године и Вишег суда у Суботици Кж1 139/23 од 29.12.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици К 764/22 од 26.05.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 8 (осам) месеци и истовремено је одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 3 (три) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

На основу одредбе члана 86. Кривичног законика према окривљеном је изречена мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 1 (једне) године, рачунајући од дана правноснажности пресуде.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка насталих пред ОЈТ у Суботици плати износ од 31.102,00 динара, на име трошкова кривичног поступка насталих пред судом, износ од 44.469,40 динара, те на име паушала

износ од 5.000,00 динара, све у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, као и да плати трошкове на име награде и нужних издатака пуномоћника оштећеног, о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Суботици Кж1 139/23 од 29.12.2023. године, усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, преиначена је пресуда Основног суда у Суботици К 764/22 од 26.05.2023. године, у делу одлуке о кривичној санкцији, па је Виши суд у Суботици окривљеном АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, изрекао условну осуду којом му је утврдио казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци и истовремено је одредио да се иста неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, као и у делу одлуке о трошковима кривичног поступка тако што је окривљени обавезан да на име трошкова кривичног поступка насталих пред ОЈТ у Суботици плати износ од 31.102,00 динара, на име трошкова кривичног поступка насталих пред судом, износ од 29.269,40 динара, те на име пашала износ од 5.000,00 динара, као и трошкове на име награде и нужних издатака пуномоћника оштећеног, о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем, све у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је у непреиначеном делу, првостепена пресуда остала неизмењена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Предраг Васовић, због битне повреде одредаба кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП у вези члана 453. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је у поновљеном поступку, након укидања раније првостепене пресуде по жалби изјављеној само у корист окривљеног, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, јер је повређено начело забране преиначења на штету окривљеног, прописано одредбом члана 453. ЗКП. Ово стога, што је првостепени суд, доношењем наредбе за ново вештачење у поновљеном поступку, иако се одбрана томе противила, утврђивао нове чињенице и околности, и то брзину кретања возила окривљеног у моменту губитка контроле над возилом и на основу тога осудио окривљеног. При томе, став

браниоца је, да окривљени у поновљеном поступку не би могао бити оглашен кривим због предметног кривичног дела, да није било новог вештачења.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, Врховни суд оцењује као неосноване.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, постоји када се пресуда у погледу правне квалификације кривичног дела и одлуке о кривичној санкцији измени на штету окривљеног, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног (члан 453. ЗКП).

Одредбом члана 453. ЗКП прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Из цитиране законске одредбе, по налажењу Врховног суда, јасно произилази да се пресуда не сме изменити на штету оптуженог у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције, уколико је жалба изјављена само у корист окривљеног, а не и у случају када је иста изјављена и на његову штету.

Из списка се утврђује да је првобитним оптужним предлогом ОЈТ у Суботици Кт 293/19 (Кт 489/18) од 17.06.2019. године, који је прецизиран поднеском ОЈТ у Суботици од 05.04.2022. године, окривљеном АА, стављено на терет извршење кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које је оглашен кривим пресудом Основног суда у Суботици К 458/19 од 12.05.2022. године, донетом у ранијем поступку и за које му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 8 месеци, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 3 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело и мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од једне године, рачунајући од дана правноснажности пресуде.

Ова пресуда је, усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, укинута решењем Вишег суда у Суботици Кж1 139/22 од 07.10.2022. године и предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење, након чега је окривљени, у поновљеном поступку, по оптужном акту прецизираном од стране јавног тужиоца поднеском од 10.05.2023. године у погледу означавања налетне брзине којом се кретао окривљени приликом судара, побијаном првостепеном пресудом Основног суда у Суботици К 764/22 од 26.05.2023. године оглашен кривим због истог кривичног дела - из члана 297. став 3. у вези 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које му је изречена иста кривична санкција - условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 8 месеци, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 3 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело и мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од једне године, рачунајући од дана правноснажности пресуде.

Одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепене пресуде донете у поновљеном поступку, Виши суд у Суботици, као другостепени, је након одржане седнице већа, усвајањем жалбе браниоца окривљеног, преиначио првостепену пресуду Основног суда у Суботици К 764/22 од 26.05.2023. године, поред осталог, и у погледу одлуке о кривичној санкцији и окривљеном АА, пресудом Кж1 139/23 од 29.12.2023. године, због истог кривичног дела - из члана 297. став 3. у вези 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, изрекао условну осуду којом му је утврдио казну затвора у трајању од 6 месеци, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 2 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док је у погледу мере безбедности првостепена пресуда остала неизмењена.

Упоређивањем најпре правне квалификације кривичног дела, у односу на које је истакнута битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, по ранијој и побијаним правноснажним пресудама, очигледно је да је окривљени пресудама донетим у поновљеном поступку, оглашен кривим за исто кривично дело за које је оглашен кривим и ранијом првостепеном пресудом у овом кривичном поступку - због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика.

Упоређивањем кривичних санкција, које су према окривљеном изречене, очигледно је да је побијаном другостепеном пресудом окривљени осуђен на блажу казну, од казне на коју је претходно био осуђен, имајући у виду да му је ранијом првостепеном пресудом због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 8 месеци, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 3 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело и мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од једне године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, док му је побијаном другостепеном пресудом због истог кривичног дела, изречена условна осуда и утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 2 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, а одлука о мери безбедности је остала неизмењена.

По налажењу Врховног суда, побијаним пресудама, није прекршена забрана преиначења на горе (*reformatio in reius*), прописана одредбом члана 453. ЗКП, обзиром да у конкретном случају правноснажне пресуде, у односу на пресуду донету у ранијем поступку, нису измењене на штету окривљеног АА, ни у погледу правне квалификације кривичног дела због којег је оглашен кривим, нити у погледу изречене кривичне санкције.

Стоје наводи изнети у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – да је у изреци пресуде констатована нова чињеница – брзина кретања возила. Међутим, на тај начин, по оцени овога суда, није повређена одредба члана 453. ЗКП, имајући у виду да је првостепени суд поступао по налогу другостепеног суда и допунским вештачењем

утврдио брзину кретања возила окривљеног, те је у складу са тим, јавни тужилац, који је овлашћен да током целог трајања кривичног поступка, а све до правноснажног окончања истог, заступа оптужни акт, сходно овлашћењима из члана 43. ЗКП у вези члана 409. став 1. ЗКП, прецизирао оптужни акт.

Сходно томе, те како је према одредби из члана 453. ЗКП, суд дужан да пази да пресуду у материјалноправном погледу не измени на штету окривљеног, како у погледу правне квалификације дела, тако и у делу о изреченој кривичној санкцији, то самим тим околност да су пресуде измењене у погледу чињеница које не мењају суштину кривичног дела у смислу његових законских обележја, по оцени Врховног суда не представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП у вези члана 453. ЗКП, а како се то неосновано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић